

Štát preniesol zodpovednosť na samosprávy

[20.10.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 19:00; Timotej Pisch / Ľubomír Bajanič]

Ľubomír Bajanič, moderátor: „Kto má čo robiť, aké má kto kompetencie? Niektoré mestá a obce sa sťažujú, že štát prehodil časť zodpovednosti na ne bez presných informácií. Napríklad, ako zabezpečiť odberové tímy? Neistotu vyvolali otázky okolo administratívnych pracovníkov a dobrovoľníkov.“

Timotej Pisch, redaktor: „Odberné miesta by pri celoplošnom testovaní mali byť na miestach volebných okrskov. Najviac ich má bratislavská Petržalka, a to takmer sto. Kým na prípravu podobných celoplošných udalostí majú niekoľko mesiacov, teraz im ostávajú menej ako dva dni na to, aby pripravili zoznam ľudí, ktorí sa budú na testovaní podieľať.“

Ján Hrčka, starosta MČ Bratislava-Petržalka (nezávislý): „Bude to veľká improvizácia, ale najzásadnejší problém vidím v tom, že my ani dneska ešte nemáme informácie, čo tí ľudia budú robiť, koľko za to dostanú, či budú, v akých ochranných prostriedkoch budú. Potrebovali by sme vedieť tieto informácie.“

Daniela Piršelová, hovorkyňa Únie miest Slovenska: „Únia miest Slovenska pevne verí, že vláda poskytne mestám zrozumiteľnú a jasnú metodiku, ako presne majú postupovať v rámci celoplošného testovania obyvateľstva. Pravdou však je, že doteraz mestá nemajú žiadne konkrétne alebo detailné informácie, ktoré by im povedali, ako na to.“

Timotej Pisch: „Po rokovaní bezpečnostnej rady svoje obavy vyjadrila aj prezidentka.“

Zuzana Čaputová, prezidentka SR: „Boli medializované a dostali sa samozrejme aj ku mne informácie z miestnych samospráv, ktoré vlastne informovali o tom, že nemajú dostatok faktov, informácií a pomoci na to, aby úspešne celú akciu mohli zrealizovať. Poukazovala som na túto skutočnosť aj na bezpečnostnej rade. Informovaná som bola o tom, že tieto otázky a témy a výzvy registrujú a budú to riešiť.“

Timotej Pisch: „Rezort obrany sa proti kritike ohradil, konkrétnejšie informácie sa verejnosť a samosprávy mohli dozvedieť po rokovaní bezpečnostnej rady.“

Jaroslav Naď, minister obrany SR (OĽaNO): „Potvrdzujem, že ochranné pomôcky, dezinfekcie zabezpečuje ministerstvo obrany. Dávame jednotlivým starostom presný zoznam vecí, ktoré poskytuje rezort obrany na konkrétne odberné miesto.“

Timotej Pisch: „Minister dodal, že každý odberný tím bude tvoriť osem členov - štyria zdravotníci, jeden policajt, jeden vojak a dvaja predstavitelia samosprávy, ktorí zabezpečia administratívu.“

Ľubomír Bajanič: „A v spojení sme s prezidentom Únie miest Slovenska a primátorom Trenčína Richardom Rybníčkom, dobrý večer. Pán primátor, už niekoľko minút tu hovoríme o obrovskej akcii v dejinách Slovenska. Máte aktuálne dostatok informácií, čo máte zabezpečiť vy a čo štát, teda aká je úloha samosprávy?“

Richard Rybníček, prezident Únie miest Slovenska (naživo): „Dobrý večer všetkým. No treba stále povedať, že je to rozpačité. Aj keď primátori aj starostovia sú pripravení pomáhať štátu a sme pripravení urobiť všetko, čo je v našich silách konieckoncov tak, ako sme to robili v prvej vlne, ale pravda je taká, že množstvo tých informácií prichádza postupne, stále máme viac otázok ako odpovedí a budeme sa musieť každý deň domáhať ďalších a ďalších informácií, ktoré potrebujeme mať. Jedna z najväčších otázok pre nás sú vlastne zabezpečiť tých dvoch administratívnych pracovníkov do každého vlastne odberného miesta. Predovšetkým veľké mestá alebo mestá s tým budú mať problémy, pretože my si nevieme predstaviť, ako teraz donútime alebo nariadime našim zamestnancom, aby išli na miesta, kde teda sú isté riziká, kde môže prísť k nákaze. Je to otázka, kedy my nemôžeme predsa im prikázať, že toto musíte urobiť. Čiže bude to musieť byť na báze dobrovoľnosti a budeme ich musieť presvedčať, a toto je momentálne jeden z najväčších problémov, ktoré ako mestá riešime.“

Ľubomír Bajanič: „Vidíte ešte aj iné riziká, lebo na voľby sa pripravujú napríklad mestá a obce niekoľko mesiacov. Takže aké je hlavné podľa vás riziko?“

Richard Rybníček: „No samozrejme, to je to, čo som vám teraz povedal. Tie voľby to je úplne niečo iné, toto sme v rizikovej situácii v úplne dramatických časoch, s ktorými sa musíme vysporiadať. Takže tá otázka práve zabezpečovania tých ľudí a našich zamestnancov bude

asi najväznejšia. Potom je to otázka zabezpečenia techniky. Keď máte niekde päťdesiat volebných okrskov, musíte tam zabezpečiť kráť dva sto počítačov, musíte zabezpečiť sto mobilov, musíte zabezpečiť dezinfekciu, musíte zabezpečiť množstvo ďalších administratívnych krokov, ktoré sú potrebné, a toto všetko si potrebujeme na tieto otázky v najbližších dňoch zodpovedať a vyjasniť si to so štátom. Pretože, ako hovorím, primátori veľkých slovenských miest alebo miest sme pripravení pomáhať, ale je tu ešte množstvo vecí, ktoré potrebujeme vyriešiť.“

Lubomír Bajaník: „Hovoríte vyjasniť si to so štátom. Ale možno pre divákov vysvetlenie, aký je taký hlavný informačný kanál medzi mestom a štátom?“

Richard Rybníček: „No v tejto chvíli je to rôzne. Buď nás kontaktujú v niektorých mestách a vojaci, niektorých mestách nás kontaktujú okresné úrady, v niektorých mestách ešte nikoho nekontaktovali a čakajú, že ich budú kontaktovať. Takže v tejto chvíli sú tie zdroje rôzne a budeme sa musieť s tým nejakým spôsobom vysporiadať. Verím, že už zajtra všetky mestá na Slovensku aj obce už budú informované o tejto štátnej linke, či už teda okresné úrady alebo priamo vojaci, a verím, že dostaneme ďalšie informácie, ktoré potrebujeme. Ale opakujem, naozaj opakujem, ak si niekto myslí, že primátori slovenských miest donúti svojich zamestnancov, aby išli na odberné miesta, majú im to prikazovať, tak verím, že toto žiadny primátor neurobí, pretože toto naozaj musí byť na báze dobrovoľnosti. V prvej vlne, keď sme chceli, aby nám pomáhali ľudia, tak sme ich poprosili, aby nám prišli pomôcť a dobrovoľníci sa nám hlásili. Verím, že možno aj samotní poslanci z mestských zastupiteľstiev budú veľmi iniciatívni a ako ľudia, ktorí zastupujú svojich obyvateľov, pôjdu ako dobrovoľníci pomáhať. Ale toto je otázka, ktorá je otázka dobrovoľnosti, tu nemôžeme nikomu nič prikazovať a nútiť ich, aby tam išli. My nedokážeme zabezpečiť ich bezpečnosť a nedokážeme zatiaľ zabezpečiť ani bezpečnosť tých, ktorí tam prídu. Takže toto je najotvorenejšia otázka - zabezpečiť ľudí. A to nebude jednoduché.“

Lubomír Bajaník: „Hovoríte aj všeobecne, ale ste primátorom Trenčína. Takže ako je na tom Trenčín?“

Richard Rybníček: „No v tejto chvíli, keď si vezmete, že my v Trenčíne máme približne päťdesiat okrskov volebných, alebo teda odberných miest by malo byť, musíme zabezpečiť kráť dva sto ľudí z úradu a, samozrejme, musíme tým pádom kráť dva počítače, niekoľko sto počítačov, mobilov atakďalej atakďalej. Zajtra si k tomu musíme sadnúť. Dostal som informáciu, že dnes už okresný úrad rozposielal mestám v kraji aj obciam nejaké pokyny. Takže musíme si zajtra k tomu sadnúť a všetko si to poriadne zvážiť, čo z toho sme a čo nie sme schopní zabezpečiť, a takto je to aj v ostatných mestách s primátormi z našich členských miest, s ktorými som dnes hovoril.“

Lubomír Bajaník: „Pán primátor, ďakujeme za objasnenie aktuálnej situácie, dovidenia a pekný večer.“

Richard Rybníček: „Ďakujem, všetko dobré prajem, majte sa pekne.“